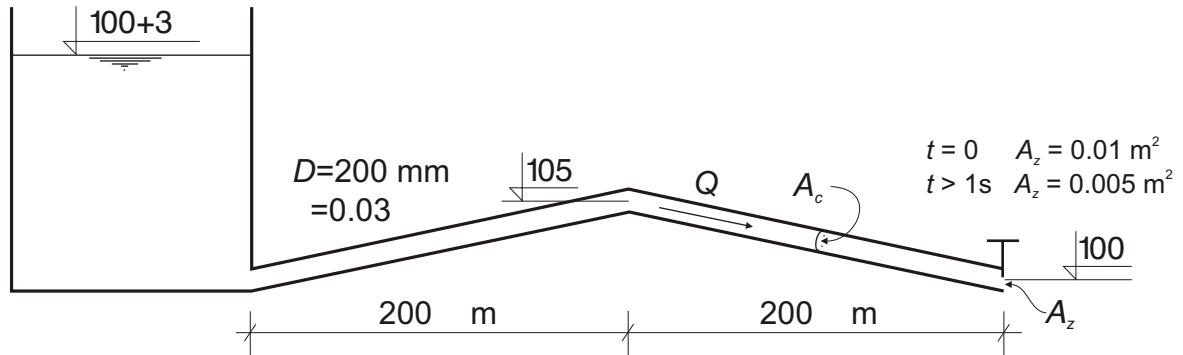

5. задатак

Хидраулички удар

Из резервоара вода истиче кроз цев кружног попречног пресека на чијем се крају налази затварач. Пречник цеви је $D=200\text{ mm}$, а коефицијент трења $=0.03$. Површина отвора затварача је у почетном тренутку, када је затварач потпуно отворен, $A_z=0.01\text{ m}^2$.

Затварач се брзо затвара (за 1s површина отвора затварача се смањује на $A_z=0.005\text{ m}^2$ и затварач остаје делимично отворен). Срачунати промену протицаја кроз затварач и промену пијезометарске коте и притиска у пресецима на половини цеви и узводно од затварача.

Брзина пропагације таласа кроз цев је $a=1000\text{ m/s}$. Ниво воде у резервоару је константан. Протицај кроз затварач је одређен изразом

$$Q_z = C_Q A_z \sqrt{2 g_z Z_0}$$

где је C_Q коефицијент трења, за оба положаја затварача износи 0.3, P_z је пијезометарска кота у пресеку узводно од затварача, а Z_0 кота осовине отвора затварача.